

การศึกษาสภาพการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สถานศึกษาเฉพาะความพิการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
The Study of Conditions of Lifestyle and Communication Culture of High School Students with Hearing Impairment in Northeastern part in Special Specific Education School.

อุบลัมภ์ จิตตานันท์¹

โรงเรียนนครราชสีมาปัญญาคุณกุล จังหวัดนครราชสีมา¹

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 340 ถนนสุรนารายณ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ 0879607536 E-mail: Aupatam_24@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในสถานศึกษาเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเพื่อศึกษาวัฒนธรรมการสื่อสารของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในสถานศึกษาเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการเลือกแบบกำหนดโควตาจำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติร้อยละ สำหรับข้อมูลเบื้องต้น และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหารูปแบบของสภาพการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมการสื่อสาร

ผลการวิจัยพบว่า

1.สภาพการดำเนินชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจากคนทั่วไป ในด้านกิจวัตรประจำวัน พฤติกรรมการเข้าสังคมที่มีความกล้าแสดงออก การคบเพื่อนที่มีลักษณะนิสัยดี การบริโภคชอบรับประทานอาหารที่ร้าน การหาความบันเทิงชอบท่องเที่ยวกับครอบครัว และเพื่อน การใช้เวลาว่างส่วนใหญ่เล่นโทรศัพท์และคอมพิวเตอร์เพื่อสื่อสารกับคนอื่น การแต่งตัวตามแฟชั่นหรือดาราเป้าหมายในชีวิตต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี

2.วัฒนธรรมการสื่อสารของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ใช้ภาษามือไทยในการสื่อสารกับคนหูหนวกและใช้ภาษามือตามไวยากรณ์ไทย ในการสื่อสารกับคนปกติ และสื่อสารกับคนอื่นด้วยการใช้เฟสบุค

คำสำคัญ: สภาพการดำเนินชีวิต, วัฒนธรรมการสื่อสาร, นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

Abstract

The objectives of this research were to study conditions of life style and communication culture of high school students with hearing impairments in Northeastern part in special education school. Samples were 17 high school students in Special education

School in Northeastern part of Thailand. Samples were selected by quota sampling. Instrument used in this study was structure Interview. Percentage and content analysis were used to analyze the data.

The results showed that

1. Conditions of lifestyle of high school students with hearing impairments were not different from others in daily life living activities. They were assertive to be socialized. They liked friends who had good personality. They liked to travel with their family and friends. For hobby, they play computer or mobile phone. They liked to dress as movie star. Their goal of life was continued studying in bachelor degree.

2. Communication Culture of high school Students with hearing impairments was founded that they used Thai Sign Language in daily life especially with people without hearing impairment. To communication with people without hearing impairments, they used Thai Sign Language with Thai Grammar. Face book is the most popular way for them to communicate with other people.

Keywords: Conditions of lifestyle, Communication Culture, High school students hearing impairments

1.บทนำ

วัฒนธรรมและวิถีชีวิตเป็นรากฐานที่สำคัญที่ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข วิถีชีวิตของคนในสังคมต้องมีความสัมพันธ์กันด้วยการรับรู้ซึ่งกันและกัน โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ คือการสนทนาสื่อสารความคิด ความเข้าใจ เจตคติ และความรู้สึกของตนให้อีกฝ่ายหนึ่งรับทราบในขณะที่ฝ่ายหนึ่งสื่อความหมายออกไปอีกฝ่ายหนึ่งจะเป็นผู้รับและมีการตอบโต้กันทักษะในการสื่อความหมายจึงควบคุมถึงความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารโลกทัศน์ของตน คือทักษะการรับฟังความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อลดข้อขัดแย้งของทัศนคติที่แตกต่างกันและความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อโน้มน้าว จูงใจพฤติกรรมของผู้อื่น การสื่อความหมายระหว่างบุคคลเพราะในบางสถานการณ์อาจมีข้อจำกัดบางอย่างที่ไม่สามารถใช้ภาษาพูดได้ เช่น กรณีบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บุคคลกลุ่มนี้จะพูดไม่ได้ แต่จะมีการดำเนินชีวิต โดยใช้มือและนิ้วมือที่เรียกว่า “ภาษามือ” ซึ่งสามารถทำให้สื่อถึงความรู้สึก ความ

ต้องการหรือเจตคติระหว่างกันได้ ทำให้มีการดำเนินชีวิตในสังคมได้เช่นเดียวกัน [1] การศึกษาจะมีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทางสายตา สติปัญญา ร่างกาย จิตใจ พฤติกรรมและการเรียนรู้มีการจัดการศึกษากระจายอยู่ทั่วไปทั้งในโรงเรียนหรือองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนประกอบการจัดการศึกษานั้น มีกระบวนการเริ่มต้นตั้งแต่การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันความบกพร่องที่จะเกิดขึ้นและการดูแลบำบัดผู้ที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิด ซึ่งเกี่ยวข้องกับครอบครัวและงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข และได้รวมถึงกระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนส่งผู้พิการไปเข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อให้ได้รับการศึกษา ความรู้พื้นฐานที่เพียงพอที่จะศึกษาต่อ หรือมีทักษะพื้นฐานเพียงพอในการประกอบสัมมาอาชีพเลี้ยงตนเองได้ในภายหน้า โดยไม่เป็นภาระของบุคคลในสังคมต่อไป

ดังนั้นเพื่อให้เด็กพิการที่สามารถเรียนได้เสียโอกาสในการได้รับทุน การศึกษา รัฐจึงเน้นการศึกษาพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ ซึ่งเราเรียกว่า การศึกษาแบบเรียนร่วม ทำให้เด็กพิเศษมีโอกาสทางการศึกษามากขึ้น การเรียนร่วมเป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อที่จะได้รู้จักปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิต อยู่ร่วมกับคนปกติได้ และยังทำให้เด็กปกติมีจิตใจ อบอุ่นอารี เห็นใจเข้าใจเด็กพิเศษอีกด้วย [2] และในทัศนะของบุคคลทั่วไปในสังคมมักจะมีทัศนคติที่เป็นลบต่อคนพิการ โดยมักจะมีมองว่าคนพิการเป็นผู้ไร้ประโยชน์ เป็นภาระต่อครอบครัวและสังคมที่จะต้องเลี้ยงดูตลอดไป โอกาสที่คนพิการจะได้รับการบำบัดรักษาทางการแพทย์และการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านต่างๆ เช่น ด้านการศึกษา อาชีพและสังคมเป็นไปได้น้อยมาก เพราะครอบครัวคนพิการเองไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการฟื้นฟูสมรรถภาพ ประกอบด้วยความไม่สะดวกต่างๆ ในการที่จะไปรับบริการจากสังคม จึงมีผลให้คนพิการถูกปล่อยปละละเลย ถูกทอดทิ้ง ไม่มีผู้ดูแลทำให้สูญเสียทรัพยากรและเป็นภาระของสังคม แต่วิทยาการใหม่ ๆ ได้พิสูจน์ให้เห็นว่า คนพิการนั้นถ้าได้รับการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างถูกต้อง และเหมาะสมแล้วก็จะสามารถกลับกลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าแก่ประเทศชาติได้ในที่สุด

การพัฒนาผู้พิการสามารถทำได้หลายวิธีการให้การศึกษากลับมาเป็นวิธีการหนึ่งที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาด้านอื่น ๆ และการศึกษามีค่าอย่างไร้ค่าใหญ่หลวงในการสร้างเด็กปกติให้อยู่ในสังคมต่อไปในอนาคต การศึกษาย่อมมีค่าใหญ่หลวงและมหาศาลเช่นกันไม่ว่าเด็กคนนั้นจะเป็นเด็กตาบอด เด็กหูหนวก หรือเด็กปัญญาอ่อน และในปัจจุบันประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาคนพิการมาก เช่น มีการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการ การจัดศูนย์ฝึกอาชีพ การให้บริการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นต้น [3] ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้รับรองความเชื่อในศักดิ์ศรี และความเท่าเทียมกันของมนุษย์ไว้หลายมาตรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา 30 ได้บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้” มาตราที่รัฐกำหนดขึ้น

เพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่นย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม”

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากคนทั่วไปอาจเป็นเพราะมีข้อจำกัดด้านภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทำให้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและสังคมที่เขาอาศัยอยู่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะใช้ภาษามือในการติดต่อสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินด้วยกัน แต่ถ้าเป็นคนทั่วไปนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจจะใช้วิธีการเขียนหรือใช้ท่าทางหรืออาจถ่ายทอดผ่านล่ามภาษามือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินส่วนใหญ่จะมองโลกผ่านการรับรู้ด้วยตาและภาษามือทำให้โลกทัศน์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแคบกว่าคนทั่วไป ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความเลื่อมล้ำกันในสังคมและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจจะถูกเอาเปรียบได้ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินส่วนใหญ่จะเกิดในครอบครัวที่มีพ่อแม่มีการได้ยินและใช้ภาษามือในการติดต่อสื่อสารซึ่งเป็นเรื่องยากที่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะเข้าใจภาษาพูดจึงทำให้ไม่สามารถพูดคุยกับพ่อแม่ได้เท่าที่ควร ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับครอบครัว ทำให้เขารู้สึกถูกทอดทิ้ง โดดเดี่ยว ไม่มีเพื่อน และไม่มีคนเข้าใจ ทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าร่วมกลุ่มกันจึงเป็นบ่อเกิดของชุมชนและวัฒนธรรม [4]

จากสภาพในการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมการสื่อสารของนักเรียน ส่วนใหญ่เกิดการสื่อสารด้วยภาษาท่าทาง ภาษามือเป็นหลัก จึงเป็นเหตุให้คนปกติอาจแปลความหมายสิ่งที่นักเรียนสื่อสารออกมาไม่สอดคล้องกับสิ่งที่นักเรียนต้องการ หรือแปลไม่ถูกต้อง การให้คนหูหนวกเป็นผู้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจึงสามารถลดปัญหาในการสื่อสารกับคนหูหนวก อีกทั้งยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาความมุ่งมั่นในการดำเนินชีวิตด้วยตนเองของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในสถานศึกษาเฉพาะความพิการมาก่อน

การศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความบกพร่องทางการได้ยินศึกษาเฉพาะความพิการจะทำให้ทราบถึง สภาพความเป็นอยู่ของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทั้งกิจวัตรประจำวัน การเลือกวิธีการพักผ่อนหย่อนใจ การแต่งกาย รวมทั้งการสื่อสารกับ บุคคลอื่นๆ ในสังคม เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจต่อบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มากขึ้น และสร้างสังคมที่ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

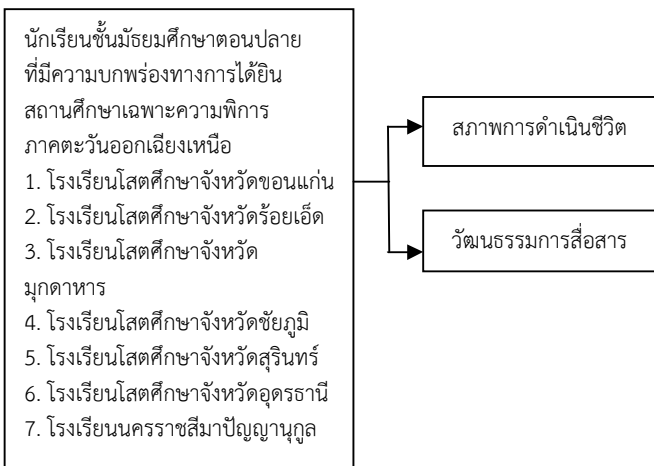
2.วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในสถานศึกษาเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมการสื่อสารของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในสถานศึกษาเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายไปที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่บกพร่องทางการได้ยิน สถานศึกษาเฉพาะความพิการภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมุ่งเน้นสภาพการดำเนินชีวิตของนักเรียนในรูปแบบการดำเนินชีวิต โดยทั่วไปเพื่อจะบ่งบอกถึง ทศนคติ ค่านิยม และ มุมมอง ของแต่ละบุคคลหรือของตัวนักเรียนเอง ดังนั้นสภาพการดำเนินชีวิต จึงมีความหมายในเชิงของอัตราหรือตัวตน และใช้ในการสร้างสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ประกอบกับอัตลักษณ์ของบุคคลการทำกิจกรรมต่างๆในแต่ละวันนั้น ไม่ว่าจะเป็น การทำกิจวัตรประจำวัน พฤติกรรมการเขาสังคม การคบเพื่อน การบริโภค การหาความบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจ รวมไปถึงการวางแผนเป้าหมายในชีวิตของนักเรียนเมื่อศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสิ่งเหล่านี้เองที่เป็นตัวบ่งบอกถึงสภาพการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันออกไป ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สถานศึกษาเฉพาะความพิการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7 โรงเรียน รวมนักเรียน 337 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการเลือกแบบกำหนดโควตา(Quota sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 17 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. สภาพการดำเนินชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. วัฒนธรรมการสื่อสารของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

กำหนดแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเฉพาะความพิการทั้ง 7 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักเรียน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ข้อมูลในส่วนที่ไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยนำกลับไปสัมภาษณ์ซ้ำอีกรอบเพื่อให้การตอบมีความสมบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบสัมภาษณ์ มี 2 ตอน โดยแยกแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ตามเกี่ยวกับเพศ ระดับชั้นเรียนในปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมการสื่อสารของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีทั้งหมด 2 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 รูปแบบการดำเนินชีวิต

ด้านที่ 2 วัฒนธรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

5. ผลการศึกษา/การทดลอง

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถทำการสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในสถานศึกษาเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปได้ดังนี้

1.1 กิจวัตรประจำวัน พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน วันจันทร์-วันศุกร์ นักเรียน ทำกิจวัตรประจำวันคล้ายคลึงกันทุกวัน คือ ตอนเช้าอาบน้ำ แต่งตัว ช่วยงานพ่อแม่ ก่อนมาโรงเรียน กลางวัน พุดคุยกับเพื่อน เล่นโทรศัพท์ ตอนเย็น ช่วยงานพ่อแม่ ดูทีวี ช่วยทำอาหาร เล่นกีฬา หากเป็นวันหยุดเสาร์อาทิตย์ นักเรียนจะพักผ่อน อ่านหนังสือที่บ้าน เที่ยวตามห้างสรรพสินค้า พุดคุยกับเพื่อน ดูภาพยนตร์ หน้าที่ส่วนใหญ่ของนักเรียนคือทำความสะอาดบ้าน ซักผ้า ในการเรียนหนังสือนักเรียนจะเลือกอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนอยู่ ส่วนกิจวัตรประจำวันที่นักเรียนทำอยู่นั้น นักเรียนคิดว่าเหมาะสมดีแล้ว

1.2 พฤติกรรมการเข้าสังคม พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ มีความกล้าคิดกล้าแสดงออก มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่อาย ไม่กล้าแสดงออก หรือไม่ต้องการแสดงออกยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำมาปรับใช้กับตนเองให้ดียิ่งขึ้น นักเรียนมีความเข้าใจบทบาทของตนเองเป็นอย่างดี รู้ว่าหน้าที่ของตนเองต้องทำอะไร และพยายามรับผิดชอบกับหน้าที่ที่ต้องเองรับผิดชอบ

1.3 การคบเพื่อน พบว่า นักเรียนชอบพุดคุยกับเพื่อนในเรื่องทั่ว ๆ ไป เรื่องที่สนุกสนาน ชอบคบเพื่อนที่มีนิสัยดี ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ร่าเริง และคิดว่าเพื่อนกันต้องมีความจริงจังต่อกัน ส่วนการช่วยเหลือของเพื่อนมักเป็นเรื่องในการเรียน การให้ยืมปากกา เรื่องเงิน เป็นต้น และเพื่อนที่คบส่วนใหญ่จะเป็นคนหูหนวกมากกว่าคนหูดี มีเพียงส่วนน้อยที่มีเพื่อนหูดี เพราะคุยกันคนหูดีไม่ค่อยรู้เรื่อง

1.4 การบริโภค พบว่าอาหารควหาวน ที่นักเรียนชอบ มักเป็นอาหารจานเดียว ได้แก่ ข้าวมันไก่ ข้าวผัด กะเพราต่าง ๆ ข้าวต้ม ส่วนขนมจะชอบสาคุไส้หมู กล้วยบัวชี่ ไอศกรีม ชอบทานที่ร้านมากกว่าที่บ้าน มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เลือกทานที่บ้าน เพราะที่ร้านมีเมนูให้เลือกเยอะกว่า ส่วนอาหารที่เลือกนั้นต้องมีประโยชน์ต่อร่างกาย สดใหม่ และเลือกตามใจตนเองเป็นหลัก

1.5 การหาความบันเทิง พบว่า นักเรียนจะไปเที่ยวกับครอบครัว ญาติพี่น้อง และเพื่อน ในการไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า ส่วนใหญ่จะไปเลือกซื้อของใช้ ดูสินค้าต่าง ๆ ที่ชอบ อ่านหนังสือ ดูหนัง เป็นต้น นักเรียนชอบดูต้นไม้ น้ำตก ถ่ายรูปเก็บไว้ดู หรือดูความสำคัญของสถานที่ที่เที่ยวนั้น ๆ และเมื่อมีวันหยุดนาน ๆ ต้องการไปภาคใต้ ภาคเหนือ และต่างประเทศ และนักเรียนคิดว่าไม่ว่าจะไปเที่ยวที่ไหนก็มีความสุขแล้วที่ได้ไป โดยเฉพาะไปกับเพื่อนและแฟน

1.6 การพักผ่อนหย่อนใจใช้เวลาว่าง พบว่า นักเรียนชอบเล่นโทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ในการติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ๆ วาดรูป อ่านการ์ตูน จัดห้องนอนตนเอง เพราะกิจกรรมที่ทำเหล่านั้นทำให้ตนเองมีความสุขที่ได้ทำ

1.7 การแต่งตัว พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่แต่งตัวตามแฟชั่น ตามดาราดาราเกาหลี ดาราไทย หรือตามสมัยนั้น ๆ เพราะการได้แต่งตัวตามที่ตนเองชอบแล้วทำให้เกิดความมั่นใจในตนเอง

1.8 เป้าหมายในชีวิต พบว่า นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อให้จบปริญญาตรี และนำความรู้ที่ได้มาประกอบอาชีพได้ และเห็นว่าอาชีพใดก็ได้ที่สุจริตสามารถหาเงินเลี้ยงครอบครัวได้ และอาชีพที่อยากทำมากที่สุด คือ การค้าขายของอยู่กับบ้าน การเป็นครู เป็นต้น

2. วัฒนธรรมการสื่อสารของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สรุปได้ดังนี้

2.1 ภาษามือที่ใช้ในการสื่อสาร พบว่านักเรียนเลือกใช้ภาษามือไทยเป็นหลักในการสื่อสาร และใช้ภาษามือตามหลักไวยากรณ์ภาษาไทย และภาษามือครอบครัว

2.2 การสื่อสารกับคนหูหนวก พบว่านักเรียนเลือกใช้ภาษามือไทยในการติดต่อสื่อสารมากที่สุด

2.3 การสื่อสารกับคนหูดี พบว่า นักเรียนเลือกใช้ภาษามือตามหลักไวยากรณ์ในการสื่อสารกับคนหูดี รองลงมาเป็นภาษามือไทย และใช้การเขียนช่วยในการสื่อสารกับคนหูดีด้วย

2.4 การสื่อสารที่นักเรียนนิยมใช้ พบว่า นักเรียนเลือกการสื่อสารด้วยภาษามือไทยมากที่สุด เพราะเป็นการสื่อสารที่นักเรียนมีความเข้าใจเมื่อต้องมีการสื่อสารกัน

2.5 การสื่อสาร พบว่านักเรียนเลือกใช้ในการสื่อสารมากที่สุดคือ การใช้ Face book ติดต่อสื่อสารกับคนรู้จัก รองลงมาคือ SMS และ MMS ตามลำดับ

6.สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถทำการสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในสถานศึกษาเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปได้ดังนี้

1.1 กิจกรรมประจำวัน พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน วันจันทร์-วันศุกร์ นักเรียน ทำกิจกรรมประจำวันคล้ายคลึงกันทุกวัน คือ ตอนเช้าอาบน้ำ แต่งตัว ช่วยงานพ่อแม่ ก่อนมาโรงเรียน กลางวัน พุดคุยกับเพื่อน เล่นโทรศัพท์ ตอนเย็น ช่วยงานพ่อแม่ ดูทีวี ช่วยทำอาหาร เล่นกีฬา หากเป็นวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ นักเรียนจะพักผ่อน อ่านหนังสือที่บ้าน เที่ยวตามห้างสรรพสินค้า พุดคุยกับเพื่อน ดูภาพยนตร์ หน้าที่ส่วนใหญ่ของนักเรียนคือทำความสะอาดบ้าน ซักผ้า ในการเรียนหนังสือนักเรียนจะเลือกอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนอยู่ ส่วนกิจกรรมประจำวันที่นักเรียนทำอยู่นั้น นักเรียนคิดว่าเหมาะสมดีแล้ว

1.2 พฤติกรรมการเข้าสังคม พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ มีความกล้าคิดกล้าแสดงออก มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่อาย ไม่กล้าแสดงออก หรือไม่ต้องการแสดงออกยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำมาปรับใช้กับตนเองให้ดียิ่งขึ้น นักเรียนมีความเข้าใจบทบาทของตนเองเป็นอย่างดี รู้ว่าหน้าที่ของตนเองต้องทำอะไร และพยายามรับผิดชอบกับหน้าที่ที่ต้องเองรับผิดชอบ

1.3 การคบเพื่อน พบว่า นักเรียนชอบพุดคุยกับเพื่อนในเรื่องทั่ว ๆ ไป เรื่องที่สนุกสนาน ชอบคบเพื่อนที่มีนิสัยดี ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ร่าเริง และคิดว่าเพื่อนกันต้องมีความจริงใจต่อกัน ส่วนการช่วยเหลือของเพื่อนมักเป็นเรื่องในการเรียน การให้ยืมปากกา เรื่องเงิน เป็นต้น และเพื่อนที่คบส่วนใหญ่จะเป็นคนหูหนวกมากกว่าคนหูดี มีเพียงส่วนน้อยที่มีเพื่อนหูดี เพราะคุยกันคนหูดีไม่ค่อยรู้เรื่อง

1.4 การบริโภค พบว่าอาหารควหาวน ที่นักเรียนชอบ มักเป็นอาหารจานเดียว ได้แก่ ข้าวมันไก่ ข้าวผัด กะเพราต่าง ๆ ข้าวต้ม ส่วนขนมจะชอบสาคุไส้หมู กล้วยบัวชี่ ไอศกรีม ชอบทานที่ร้านมากกว่าที่บ้าน มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เลือกทานที่บ้าน เพราะที่ร้านมีเมนูให้เลือกเยอะกว่า ส่วนอาหารที่เลือกนั้นต้องมีประโยชน์ต่อร่างกาย สดใหม่ และเลือกตามใจตนเองเป็นหลัก

1.5 การหาความบันเทิง พบว่า นักเรียนจะไปเที่ยวกับครอบครัว ญาติพี่น้อง และเพื่อน ในการไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า ส่วนใหญ่จะไปเลือกซื้อของใช้ ดูสินค้าต่าง ๆ ที่ชอบ อ่านหนังสือ ดูหนัง เป็นต้น นักเรียนชอบดูต้นไม้ น้ำตก ถ่ายรูปเก็บไว้ดู หรือดูความสำคัญของสถานที่ที่เที่ยวนั้น ๆ และเมื่อมีวันหยุดนาน ๆ ต้องการไปภาคใต้ ภาคเหนือ และต่างประเทศ และนักเรียนคิดว่าไม่ว่าจะไปเที่ยวที่ไหนก็มีความสุขแล้วที่ได้ไป โดยเฉพาะไปกับเพื่อนและแฟน

1.6 การพักผ่อนหย่อนใจใช้เวลาว่าง พบว่า นักเรียนชอบเล่นโทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ในการติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ๆ วาดรูป อ่านการ์ตูน จัดห้องนอนตนเอง เพราะกิจกรรมที่ทำเหล่านั้นทำให้ตนเองมีความสุขที่ได้ทำ

1.7 การแต่งตัว พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่แต่งตัวตามแฟชั่น ตามดาราดาราเกาหลี ดาราไทย หรือตามสมัยนั้น ๆ เพราะการได้แต่งตัวตามที่ตนเองชอบแล้วทำให้เกิดความมั่นใจในตนเอง

1.8 เป้าหมายในชีวิต พบว่า นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อให้จบปริญญาตรี และนำความรู้ที่ได้มาประกอบอาชีพได้ และเห็นว่าอาชีพใดก็ได้ที่สุจริตสามารถหาเงินเลี้ยงครอบครัวได้ และอาชีพที่อยากทำมากที่สุด คือ การค้าขายของอยู่กับบ้าน การเป็นครู เป็นต้น

2. วัฒนธรรมการสื่อสารของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สรุปได้ดังนี้

2.1) ในสถานศึกษาเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการดำเนินชีวิตโดยใช้ภาษามือไทยเป็นหลักในการสื่อสาร และใช้ภาษามือครอบครัว ภาษามือตามหลักไวยากรณ์ภาษาไทย ภาษาท่าทาง การอ่านริมฝีปาก

2.2) การเขียนในการช่วยในการสื่อสารกับบุคคลอื่น ช่องทางที่นักเรียนใช้ในการสื่อสารอีกวิธีการหนึ่งก็คือ การใช้ Face book SMS และ MMS ในการสื่อสารกับเพื่อน หรือกับครอบครัว บุคคลที่ใกล้ชิด

7.อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. กิจวัตรประจำวันของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไม่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป คือ อาบน้ำ แต่งตัว รับประทานอาหารเช้า และมาโรงเรียน หากเป็นวันหยุดเสาร์อาทิตย์ นักเรียนจะพักผ่อน อ่านหนังสืออยู่ที่บ้าน เทียบตามห้างสรรพสินค้า พูดคุยกับเพื่อน ดูภาพยนตร์ หน้าที่ส่วนใหญ่ของนักเรียนคือทำความสะอาดบ้าน ซักผ้า ในการเรียนหนังสือนักเรียนจะเลือกอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนอยู่ ส่วนกิจวัตรประจำวันที่นักเรียนทำอยู่นั้น นักเรียนถือว่าเหมาะสมแล้ว

2. พฤติกรรมการเข้าสังคมพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ มีความกล้าคิดกล้าแสดงออก มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่อาย ไม่กล้าแสดงออก หรือไม่ต้องการแสดงออกยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำมาปรับใช้กับตนเองให้ดียิ่งขึ้น นักเรียนมีความเข้าขอบเขตของตนเองเป็นอย่างดี รู้ว่าหน้าที่ของตนเองต้องทำอะไร และพยายามรับผิดชอบกับหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ

3. การคบเพื่อน นักเรียนชอบพูดคุยกับเพื่อนในเรื่องต่างๆ ไป เรื่องที่สนุกสนาน ชอบคบเพื่อนที่มีนิสัยดี ช่วยเหลือผู้อื่น ร่าเริง และเพื่อนต้องมีความจริงใจต่อกัน และเพื่อนที่คบส่วนใหญ่จะเป็นคนหูหนวกมากกว่าคนหูดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตประภา ศรีอ่อน ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้เวลาวันหยุดของคณูชนในกรุงเทพมหานคร ที่คนหูหนวกชอบการสมาคมกับคณูชนด้วยกันเองในช่วงเวลาว่างและวันหยุด รวมทั้งให้ความสำคัญและคุณค่าต่อการใช้ภาษามือในการสื่อสารมากที่สุด

4. การบริโภค นักเรียนชอบมักเป็นอาหารจานเดียว ชอบทานที่ร้านมากกว่าที่บ้าน เพราะที่ร้านมีเมนูให้เลือกเยอะกว่า ส่วนอาหารที่เลือกนั้นต้องมีประโยชน์ต่อร่างกาย สดใหม่ และเลือกตามใจตนเองเป็นหลัก

5. การหาความบันเทิง นักเรียนจะไปเที่ยวกับครอบครัวญาติพี่น้อง และเพื่อน และเลือกซื้อของ ดูสินค้าต่าง ๆ ที่ชอบ อ่านหนังสือ ดูหนัง ตามห้างสรรพสินค้า และชอบถ่ายรูปเก็บไว้เป็นที่ระลึกในสถานที่ต่างๆ ที่ได้ไปมาและเมื่อมีวันหยุดนาน ๆ ต้องการไปภาคใต้ ภาคเหนือ และต่างประเทศ และนักเรียนคิดว่าไม่ว่าจะไปเที่ยวที่ไหนก็มีความสุขแล้วที่ได้ไป โดยเฉพาะไปกับเพื่อนและแฟน

6. การพักผ่อนหย่อนใจใช้เวลาว่าง นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเล่นโทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ในการติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตประภา ศรีอ่อน ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้เวลาวันหยุดของคณูชนในกรุงเทพมหานคร พบว่ากิจกรรมยามว่างในวันหยุดของคณูชนไม่แตกต่างจากคน

ทั่วไป เมื่อพิจารณาอย่างละเอียดมีความแตกต่าง คือ กิจกรรมยามว่างในบ้านที่คณูชนทำเรียงลำดับมากไปหาน้อยได้แก่ การดูโทรทัศน์ รองลงมานั่งคุยกัน อาจกล่าวได้ว่าไม่ว่าจะเป็นกรุงเทพหรือต่างจังหวัดการใช้เวลาว่างของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีพฤติกรรมคล้าย ๆ กัน

7. การแต่งตัว นักเรียนส่วนใหญ่แต่งตัวตามแฟชั่น ตามดารารเกาหลี ดาราไทย หรือตามสมัยนั้น ๆ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ ทิพยจักข (2555) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อศึกษาอิทธิพลของสื่อที่มีต่อการแต่งกายตามแฟชั่นของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า สำหรับสื่ออิทธิพลของสื่อโทรทัศน์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าสื่อโทรทัศน์เป็นแหล่งรวบรวมแฟชั่นการแต่งกายใหม่อยู่ตลอดเวลา และมีข้อมูลที่ทันสมัยมีความสนใจด้านแฟชั่นการแต่งกายและมีความคิดเห็นว่าได้รับอิทธิพลการแต่งกายจากการรับชมสื่อโทรทัศน์ผ่านดารานักแสดงอยู่ในระดับมาก และอิทธิพลของสื่อนิตยสาร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อนิตยสารมีบทบาทในการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้า/เครื่องประดับ เป็นแหล่งรวบรวมแฟชั่นการแต่งกายใหม่ ๆ อยู่เสมอ เป็นสื่อที่นำเสนอความหลากหลายของแฟชั่นอยู่ในระดับมาก มีรูปแบบนำเสนอเรื่องแฟชั่นการแต่งกายที่หลากหลายและมีความน่าเชื่อถือและมีความเป็นมืออาชีพในด้านการใช้ข่าวสารเรื่องแฟชั่นอยู่ในระดับมาก

8. เป้าหมายในชีวิตที่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเปลี่ยนแปลงมาเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี และเลือกอาชีพค้าขายที่คล้ายกัน สอดคล้องกับ พ.ร.บ.การศึกษาคนพิการ “มาตรา 5 คนพิการจะได้รับสิทธิในการศึกษา โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกจากรัฐ เลือกใช้บริการทางการศึกษาได้ตามความต้องการ รัฐต้องจัดการศึกษาที่มีมาตรฐานให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของคนพิการ” ทำให้นักเรียนหันมาศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

8. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ทำให้ทราบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างไปจากบุคคลทั่วไป แต่การใช้เวลาว่างที่มีอยู่ยังไม่เป็นประโยชน์เท่าที่ควรเป็นการพบปะพูดคุยเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน การแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน ไม่มีกิจกรรมเพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถเท่าที่ควร ตลอดจนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

2. ครอบครัว โรงเรียนควรมีบทบาทในการเลือกใช้เวลาว่างของนักเรียนให้เป็นประโยชน์โดยคำนึงถึงความถนัดความสนใจของนักเรียนเป็นหลัก สนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น กล้าคิดกล้าแสดงออกมากขึ้น โดยมีการประสานงานจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีบทบาทในการสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนได้แสดงออกมากยิ่งขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีสภาพการดำเนินชีวิตที่ดียิ่งขึ้น และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

3. วัฒนธรรมการสื่อสารของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรมีการพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารด้วยวิธีการเขียน การอ่านริมฝีปาก ท่าทางเพื่อเปิด

โอกาสให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและบุคคลทั่วไปได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดความอ่านกันมากยิ่งขึ้น

4. การเตรียมความพร้อมด้านวิชาการให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ให้มีความพร้อมด้านการอ่าน(การเขียน) ที่เหมาะสมกับการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาการสร้างควม

ไว้วางใจระหว่างนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับบุคคลปกติทั่วไป

2.2 ควรมีการวิจัยวิธีการสื่อสารระหว่างนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับบุคคลปกติ เพื่อให้ทราบถึงวิธีการใดที่สามารถสื่อสารได้ดีที่สุดหากไม่ใช้ภาษามือในการสื่อสาร

2.3 ควรมีการวิจัยทัศนคติของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับบุคคลปกติในการเข้าสังคม แล้วไม่ได้รับการยอมรับ

9.กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ดร.สิริลักษณ์ โปรงสันเทียะ ที่ให้คำแนะนำปรึกษาในกระบวนการทำวิจัย ทำให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ดร.สมเกียรติ ทานอกนางสายสมร เพชรอยู่ และนางสาวพิชญากร กุศลการณ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ ให้ข้อคิดเห็นในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ และผู้อำนวยการโรงเรียนนครราชสีมาปัญญาานุกูล ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์สถานที่ในการจัดเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบ ให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็น

ประโยชน์ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ความสำเร็จและคุณค่าที่ดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแต่บิดา มารดา ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ ตลอดจนคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และสุดท้ายนี้ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่คอยให้กำลังใจตลอดระยะเวลาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

10. การอ้างอิง

- [1] ลักขณา สริวัฒน์, “จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน”, กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2544.
- [2] วารี ธีระจิตร, “การศึกษาสำหรับเด็กพิการ”, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2545.
- [3] ผดุง อารยะวิญญู, “การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ”, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แว่นแก้ว, 2542.
- [4] จิตประภา ศรีอ่อน, “วัฒนธรรมของคนหูหนวก.” ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง งานวิจัยและการพัฒนาผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน. หน้า 64-67,2549.